

Motion till riksdagen 2016/17:3071

av **Christer Nylander m.fl. (L, M, C, KD)**

Entreprenörskap och lärlingsutbildning i gymnasieskolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera den effekt och det resultat styrdokumentet har fått i verksamheten när det gäller hållbar utveckling och entreprenöriellt lärande och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma med hur man kan utöka och bredda lärlingsutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Entreprenöriellt lärande och hållbar utveckling ska vara en röd tråd i skolans verksamhet, ett förhållningssätt i klassrummet. Det står tydligt i skolans styrdokument, frågan är emellertid i vilken utsträckning styrningen gett effekt.

FN har beslutat om ett globalt handlingsprogram för lärande för hållbar utveckling, ett s.k. Global Action Programme on Education for Sustainable Development (ESD). I internationella sammanhang framställs Sverige ofta som en förebild då det gäller ESD. Detta beror med stor sannolikhet på att inriktningen mot lärande för hållbar utveckling sedan många år finns inskriven i olika styrdokument på utbildningsområdet, alltifrån läroplanerna i förskolan till högskolelagen.

Regeringen antog dessutom 2009 en strategi för entreprenörskap på utbildningsområdet, en strategi som i många delar sammanfaller med syftet med lärande för hållbar utveckling. Sverige har emellertid brustit i uppföljningsarbetet när det gäller vilken eventuell effekt styrdokumentets formulering om ESD har fått på utbildning. Även uppdragen om entreprenöriellt lärande behöver följas upp. Vi behöver veta om styrningen fungerar och faktiskt leder utvecklingen i önskvärd riktning.

Det bör därför göras en utvärdering på styrdokumentets effekt och vilka resultat, med betoning på lärande för hållbar utveckling och entreprenöriellt lärande har fått för verksamheterna, alltifrån grundskola till högre utbildning.

För att fler unga människor ska ha ett jobb att gå till och för att fler företag ska finna rätt kompetens måste yrkesutbildningarna stärkas. Alliansregeringen återinförde lärlingsutbildningarna i Sverige vilket har gett fler unga möjligheten till jobb. Lärlingsutbildning är också viktig för tillväxten, inte minst för de små och medelstora företagen. Efterfrågan från företagen är stor på kompetent arbetskraft. Det ska vara en långsiktigt hållbar utbildning som är relevant, verklighetsnära och leder till jobb.

Lärlingsplatserna måste likna en anställning, med en riktig lärlingslön och förväntas övergå i anställning, där det offentliga inledningsvis tar en större del av lönekostnaden. Företagen måste bli fullt involverade och ansvariga för att utforma den arbetsplatsförlagda yrkesutbildningen och garantera dess kvalitet. Företagen väljer sedan vilka lärlingar de vill ta emot, som vanliga anställningsintervjuer. Utbildningarna får då kvalitet och status. För att svara på arbetsmarknadens efterfrågan på duktigt yrkesfolk och ge fler unga möjlighet till jobb måste lärlingsutbildningar utökas och breddas.

Alliansregeringen reformerade gymnasieskolan och en ny gymnasieskola med högre krav är på plats. Yrkesprogrammen förbereder ungdomarna bättre för arbetsmarknaden genom mer tid för yrkesämnen. Lärlingsutbildning, som stärker kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad, har införts som ett permanent alternativ, och flera olika insatser genomförs för att öka omfattningen och kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet. Entreprenörskap i utbildningen och satsningar på yrkeshögskolan är andra viktiga insatser som alliansregeringen genomfört.

Gymnasieskolan står för en viktig del av den nationella kompetensförsörjningen. Regeringen vill införa ett obligatoriskt gymnasium och göra högskolebehörighet obligatoriskt även på praktiska utbildningar. Vi tror inte att det går att lagstifta fram motivation och menar att detta skulle riskera att öka utslagningen i den svenska gymnasieskolan. Vi menar att gymnasiet även i framtiden ska vara frivilligt och det ska vara en rättighet och inte en skyldighet för elever på gymnasiets yrkesprogram att läsa in högskolebehörighet.

Christer Nylander (L)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Annika Eclund (KD)